

בְּתָרִין עֲלָמִין

וכן הוא מצוות הצדקה שהיא נותנת אריכות ימים לגוף בשתי

אור הרשב"י

וכדי שהדברים יהיו ברורים כל צרכם, וכדי להבין את גדל השכר שמשלם השם יתברך למי שקובע עתים לתורה, נבאר את מה שקרה.

הקלמט שרכש היהודי העשיר בלונדון, הכילה את הדף היומי שהוקלט בשיעור בירושלים לפני למעלה ממחצית יובל שנים. המקום בו הוקלט השיעור, היה בית מדרש קמץ וצנוע בשכונת מאה שערים, והקלמות נמכרו גם בלונדון.

בעת שמניד השיעור הירושלמי אמר את שעורו, עברה בחוץ ניידת משטרתית, והשמיעה את הסירנה שלה. רק יודע תעלומות יוכל לדעת את סוג האירוע שבו השמעה הסירנה בירושלים, ורק הוא ידע שבועד 25 שנים, ייסע אותו יהודי לונדוני במכוניתו, ויסתכן בעקיפה, והדרך היחידה להחזירו אל נתיב הנסיעה שלו תהיה באמצעות סירנה.

וצריך לצין פרט חשוב נוסף שספר האיש ההוא בעצמו, לאחר שנודע לו על הנס הגדול. האיש ספר, שכאשר התיישב ברכב, והתכוון להתחיל בנסיעה, הסתפק האם לעין לפני הנסיעה בכותרות עיתון הבקר שהוציא מתיבת הדאר שלו, או לפתח את היום בשיעור המקלט של דף היומי, ולהתחיל מיד בנסיעה.

החלטתי לשמוע קודם כל את השיעור, ורק אחר כך בסיומה של הנסיעה – 'לקרא את

המהבהבים. הניידת נעלמה כאלו בלעה אותה האדמה.

ואז כעבור 3-4 שניות נוספות, הוא מבחין במסלול הנגדי במשאית ענקית, מה שנקרא 'סמיטרילר', החולפת לידו במהירות רבה, המתרת על פי החק באוטוסטרדה האנגלית. לבו של האיש החסיר פעימה, מכיון שגם המשאית הנוסעת בנתיב שלו היתה ארוכה, ולכן אם היה עוקף, הוא לא היה מצליח לסיים את העקיפה בתוך 3-4 שניות, ואם לא היה חוזר מיד בגלל הסירנה לנתיב שלו, מי יודע מה היה קורה. גם לאחר שהמשאית שבאה ממול חלפה, הוא ממשיך לחפש את הניידת, ואינו מוצא.

הוא עוזב את החיפושים אחרי. הניידת, ובינתיים הוא רואה שבשל הפחד מהמשאית שהגיעה ממול, אבד מעט את השליטה בענייני הסוגייה שבה היה עוסק, והחליט להחזיר את הקלמט כמה דקות אחרונות, כדי להאזין שוב לקטע שהשמע בזמן זה.

והנה שוב נשמעת לה הסירנה, הפעם הוא כבר לא חפש את הניידת. היהודי שלנו הבין לפתע את גדל הנס שארע לו. יושב שחקים ראה את הסכנה הנשקפת לו מהמשאית שממול, ובדיוק ברגע שבו בקש לעקוף את המשאית שנסעה בנתיב שלו, הושמעה בקלמט סירנה משטרתית שהוקלטה בעת השיעור בקלמט – לפני למעלה מ- 25 שנה!!!

הלימוד היומי

לע"נ חכם עזרא פרחיה הכהן זצ"ל

העולמות, הִנֵּה הוּא דְּכָתִיב, (דברים ל) כִּי הוּא חֵייד וְאַרְךְ
 יָמֶיךָ. כִּי הוּא חֵייד בְּעוֹלָם הָיָה וְאַרְךְ יָמֶיךָ בְּעוֹלָם הַבָּא
 וְהוּא מִשְׁכַּח בַּפֶּסוּק 'כִּי הוּא חֵייד וְאַרְךְ יָמֶיךָ', דְּהֵינּוּ 'כִּי הוּא חֵייד' בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאַרְךְ יָמֶיךָ
 בְּעוֹלָם הַבָּא. דְּעֲלָמָא דְּאַתִּי לְגוּפָא (דף רמ"ו ע"א) לְתַחֲיַת הַמֵּתִים,
 דְּלִבְתָּר דִּיִּיקוּם לָא יָמוּת וְסוּד אַרְיכוּת יָמִים שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא הוּא לְגוּף
 בְּתַחֲיַת הַמֵּתִים שְׁלֹאחַר שְׁהוּא יָקוּם בְּתַחֲיָה הוּא לָא יָמוּת. וְכַגְוֹנָא דְּעֲלָמָא
 דְּאַתִּי יְהֵא קַיִים, הֵכִי עֲלָמָא דִּין יְהֵא קַיִים וְכַמוּ שְׁהָעוֹלָם הַבָּא
 יְהִיָּה קַיִים, כִּךְ בְּעוֹלָם הַזֶּה הוּא יְהִיָּה קַיִים וְלֹא יָמוּת.

הַתִּיקוֹן הַשִּׁישִׁי שְׁלֹא יְהִיָּה גְרַגְרָן וּבִלְעָן עַל שׁוֹלְחָן הַמֶּלֶךְ אִלָּא יֵאכְלֵנוּ בְּדֶרֶךְ
 מַחֲנֵה בְּשִׁנִּי
 שְׁתִּיתָאָה, שְׁלֹא יְהֵא גְרַגְרָן וּבִלְעָן עַל פְּתוּרִיָּה דְּמֶלֶכָא
 הַתִּיקוֹן הַשִּׁישִׁי הוּא שְׁלֹא יְהִיָּה גְרַגְרָן וּבִלְעָן עַל שׁוֹלְחָן הַמֶּלֶךְ,
 כַּגְוֹנָא דְּעֵשׂוֹ דְּאַמֵּר (בְּרֵאשִׁית כה) הִלְעִיטֵנִי, אַרְחַ הִלְעֵטָה,
 אִלָּא בְּאַרְחַ מַחֲנֵה כְּדוּגְמַת עֵשׂוֹ שְׁנֵאמַר בּוֹ 'הִלְעִיטֵנִי נָא', דְּהֵינּוּ שְׁלֹא יֵאכְלֵנוּ
 בְּדֶרֶךְ הִלְעֵטָה וּבִלְעֵת הַמֶּאֱכָל בְּשִׁלְיֵמוֹתוֹ כְּדֶרֶךְ הַסְמָא"ל וְגוֹנְדָא דִּילִיָּה, אִלָּא יֵאכְלֵנוּ בְּדֶרֶךְ

אור הרשב"י

הַשִּׁיעוּר, הֵרִי שְׁגָם זְכוּת זֹו מִפְקֶדֶת בִּפְקוּדוֹן
 שֶׁל מַעֲלָה, וּמִלְמַדַּת עֲלִיו סְנִגוּרִיָּה לִפְנֵי בּוֹרָא
 עוֹלָם, שְׁשׁוֹלַח לֹו אֶת סִירְנַת הַהֲצֵלָה הַפְּרִטִית
 שְׁלוֹ. (בְּרַכִּי נַפְשִׁי).

הַכּוֹתָרוֹת, סִפְרַ הָאִישׁ לְנוֹכַחִים. וּבַעֲצָם זֶה
 מֵה שְׁגָרָם לֹו לְהִינְצֵל מִמוּת בְּטוֹה.
 כֹּאשֶׁר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רּוֹאֵה אֶת הַחֲשִׁיבוּת
 שְׁהָאֲדָם מַעֲנִיק לְלִמּוּד תּוֹרָה, וּמִתְגַּבֵּר עַל
 עֲצָמוֹ, וּמַחֲלִיט לִפְתּוּחַ אֶת הַיּוֹם בְּשִׁמְיעַת

הַלִּימוּד הַיּוֹמִי

לְעֵנִי חֲכָם עֲזָרָא פְּרַחֲיָה הַכֹּהֵן זַע"ל

טחינה בשיניו [ריא]. **אוֹף הָכִי, מֵאֵן דְּאַפִּיק מְלִין דְּעֻלּוֹתִין אוֹ דְּאוֹרֵייתָא מְפּוּמוֹי, בְּעִי לְאַפְקָא לֹון בְּהִטָּהָה שְׁלָמִים, וְלֹא בְּהִלְעָטָה חֲסָרִים** וכדוגמת כך מי שמוציא מפיו תיבות בתפילה או בתורה, צריך להוציאם בדרך חיתוך אותיות ותיבות בשלימות ולא לבלעם ולהוציאם חסרים [ריב]. **וְלֹא עוֹד, אֵלָא בְּגִין סַכְנָה דְּשָׁמָא יְקָדִים קָנָה לְוִשְׁט** וכן יש עוד טעם נוסף שצריך לאכול בנחת ולא בהלעטה ובמהירות, והוא משום שיש סכנה בדבר שמא יקדים קנה לוֹשֵׁט.

התיקון השביעי הוא שצריך ליטול מים אחרונים – מים ראשונים של נטילת ידים מצוה ומים אחרונים חובה

שְׁבִיעָאָה, מִים אַחֲרוֹנִים התיקון השביעי הוא שצריך ליטול מים אחרונים. **וְאוֹקְמוּהָ, מִים ראשונים מְצוּה.**

וְאַחֲרוֹנִים חוֹבָה. וְאַמְצָעִים רְשוּת וביארו חז"ל שמים ראשונים של

כי עדיין לא נגמר בירור המאכל לגמרי ע"י טחינה לבד וצריך לבלוע כדי שתתבשל בכלי הבישול שהוא האיצטומכא ואז שם יושלם להתברר וילך רוחניותו ויתפשט באיברי הגוף והזוהמא תלך דרך הנקבים ע"ש.

[ריב] וכתב בזהר חי שלכן מאוד מתנבר היצר שיאמרו התפילה בהלעטה ובבהלה כרצים של אחשורוש, ולכן יזהר לומר מלה במילה בנחת וחיות ואור א"ס לחיים כי חיים הם למוציאיהם בפה קדוש.

[ריא] ובענין זה כתב האריז"ל בספר טעמי המצות – פרשת עקב וז"ל: אח"כ תכוין לטחון הלחם הזה כדי לבררו ע"י טחינת שינים ויעשה הלחם דק מאוד כי כאשר הקדושה תוך הקליפה ואנו טוחנים בפה דק מאד ואז יצא הקדושה דוגמת שמן היוצא מזיתים ע"י הטחינה ותכוין עשות דק מאד ע"י ב' כונות כנוזר, והוא כי א' תתאה וא' עלאה הם בנימטריא מ"ו כנוזר ואם תחלקם כ"א לב' יהיו יו"י יו"ד גי' נ"ח ואם תחבר נ"ח ומ"ו יהיה גי' ד"ק, אח"כ צריך לבלוע המאכל

נטילת ידיים מצוה ומים אחרונים חובה, אמנם מים אמצעים רשות [ריג]. **מִים**
רִאשׁוֹנִים צָרִיךְ לְסַלֵּק אַצְבָּעָאן, בְּגִין דְּלֹא יִהְיוּ
מְשָׁקִין וַיִּטְמְאוּ אֶת הַיָּדִים והנה מים ראשונים שלפני הסעודה צריך
להגביה את אצבעותיו מיד אחרי הנטילה בכדי שלא יחזרו המים שיצאו מחוץ לשיעור
הנטילה ויחזרו למקום שיעור הנטילה ויטמאו את הידים, [ריד] וסוד הדבר הוא שע"י הגבהת
הידיים ממשיכים שפע וקדושה מלמעלה, ולכן צריך להיזהר שלא יחזרו המים ויטמאו את
הידיים כי בזה יתאחזו החיצונים בשפע של הקדושה (רמ"ק). **וְאֵית מִרְבָּנָן**
דְּאִמְרִי, דְּאַחֲרוֹנִים מְשׁוּם מְלַח סְדוּמִית, שְׁלֹא תִסְמָא
אֶת הָעֵינִים [רטו] והנה יש מרבותינו שאומרים שטעם נטילת מים אחרונים הוא משום
שחוששים למלח סדומית שתסמא את העינים [רטז]. **אֲפִילוּ הָכִי אֶפְקִין**
לֹזן מִחוּבָא. וְסִתְרִי מִלֵּין, אֲלֵין דְּאִמְרוּ עָלֶיהוּ חוּבָה

אור הרשב"י

יצאו המים חוץ לפרק ויחזרו ויטמאו את הידים.

[רטו] וכתב הרמ"ק שנראה שזה המאמר עד 'אשר יורוך' הוא הגהה מבחוץ ואינם דברי הרעיא מהימנא.

[רטז] כדאיתא בחולין דף קה עמוד ב' אמר רב יהודה בריה דרבי חייא: מפני מה אמרו מים אחרונים חובה – שמלח סדומית יש, שמסמא את העינים. אמר אביי: ומשתכח כי קורטא בכורא.

[ריז] בשאר דפוסים הגירסה ואי הכי.

[ריג] כדאיתא בחולין דף קה עמוד א' אמר רב אידי בר אבין אמר רב יצחק בר אשיין: מים ראשונים – מצוה, ואחרונים – חובה. מיתבי: מים ראשונים ואחרונים – חובה, אמצעיים – רשות! מצוה לגבי רשות – חובה קרי לה.

[ריד] כדאיתא בסוטה דף ד' עמוד ב' אמר רב חייא בר אשי אמר רב: מים ראשונים – צריך שיגביה ידיו למעלה, מים אחרונים – צריך שישפיל ידיו למטה. תניא נמי הכי: הנוטל ידיו צריך שיגביה ידיו למעלה, שמא

הלימוד היומאי

לע"נ חכם עזרא פרחיה הכהן זצ"ל